

Wychodził we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 2 sr. 48 kr., na pocztą do Lwowa 3 sr. 12 kr., na wszelkich innych pocztach 5 sr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartałna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku pięci słów od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) na pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 hr. mon. konw. Za większe litery płać się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsce zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 58.

16. maja 1841.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa. — Z Wiednia.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpania: Stanowisko Narvaeza w gabinecie. — Jenerał Prim opuszcza Hiszpanię. — Karliści w Nawarze.

Anglija: Jeszcze o odwołaniu lorda Ellenborough. — Proces O'Connella.

Francyja: Spodziewana podróż Króla do Anglii. — Rozprawy w izbie parów w sprawie uniwersytetu i duchowieństwa. — Powodzenie w Algierii.

Rosyja: Książę Paszkiewicz w Petersburgu.

— Nowa rota przysięgi dla Żydów w służbę rządową wstępujących. — Pogłoska o nowej ustawie co do szlachectwa.

Grecyja.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Wojniłowa. — Z Ołomuńca.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Dnia 12. b. m. rozstał się z tym światem w 63. roku życia jks. Józef z Bieździedzy Broniewski, Proboszcz Infułat tutejszej kapituły archikatedralnej obrządku łacińskiego, Dyrektor Instytutu głucho-niemych i wysłużony Deputat Stanów Królestw Galicyi i Lodomerji. Obchód pogrzebowy odbył się na dniu 14. b. m. z uroczystością wysokiej godności kapłańskiej odpowiedną.

— Z Wiednia. —

C. K. połączona kancelaryja nadworna opróżniona w Galicyi posadę obwodowego komisarza trzeciej klasy nadała tutejszemu gubernialnemu konceptsiście, Janowi Hausser.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

W liście z Madrytu pod dniem 26. kwietnia zamieszczonym w dziennikach paryskich czytamy: »Zapewniają, że jenerał Narvaez, którego dotychczas obwiniano o dążność do dyktatury wojskowej, zganił ostatnie rozporządzenie ministeryjum, i jest tego zdania, iż należy działać ile możności za przyczynieniem się Korteżów, i jak najprędzej powrócić do przepisane go ustawami porządku. Mówią, że wywołane przez to nieporozumienie posunięto tak dalece, iż kilku ministrów wyraziło się przeciw Narvaezowi w sposób obrażający, o czém ten się dowiedział, a przeto teraz ani myśli o pojednaniu. Wystąpienie tego jenerała z gabinetu spowodowałoby dla nowego rządu niebezpieczne przesilenie; gdyż obok niezaprzeczo nych wojskowych talentów posiada on rzadki u hiszpańskich naczelników dar utrzymywania karności i jednania sobie w wojsku przywiązania. — Co do zniesienia stanu oblężenia panuje jeszcze różne zdanie w gabinecie, gdyż jedna strona chciałaby już teraz wykonać to rozporządzenie, a druga chciałaby je odwlecz aż do przywrócenia pokoju w Maestrazgo.«

Jenerał Prim pożegnał się temi dniami z Królową Krystyną. Podróż jego za granicę uważają tutaj za dowód, że się z teraźniejszemi możnowładcami poróżnił.

W Nawarze uwięziono nagle kilku dawnych karlistowskich naczelników i odwieziono do cytadeli w Pampelunie. Innych, skoro po opuszczeniu Francji wstąpili z bronią w rękę na ziemię Katalonii, schwytano i rozstrzelano w Geronie. Ciężka odpowiedzialność spada na te osoby, przez których namowę ci nieszcześliwi do zguby przywiezieni zostali. Takie nierozsądne przedsięwzięcia zamiast poparcia sprawy familii Don Karlosa, jeszcze bardziej jej szkodzą.

Według wiadomości z Madrytu pod dniem 28. kwietnia, spodziewano się tamże co chwila zmiany ministeryjum; Narvaez miał co do nowego składu gabinetu, porozumieć się z Królową Krystyną.

Wielka Brytania i Irlandya.

Z Londynu dnia 1. maja. Cały świat zdziwił się, tak pisze korespondent dziennika *Allgemeine preussische Zeitung*, że lorda Ellenborough złożono z jego posady. Jakoż w samej rzeczy mało znam politycznych wypadków, nie mających parcyjalnego charakteru, któreby większe sprawiły wrażenie.

Już dawniej niż przed siedmiu miesiącami spowodowana była kompanija wschodnio-indyjska prosić gabinet, ażeby go odwołano, a to dla tego, ponieważ dwór dyrektorów jej oburzył się był na lorda Ellenborough za odezwę dotyczącą bram w Somnath, za pośpieszne wcielenie Syndu do angielskiego państwa, i za nieprzyzwoity ton jego korespondencji. Gabinet oświadczył, iż gotów jest napomnieć lorda Ellenborough za jego mowę i postępowanie; ubolewał nad obopólnym niedowierzaniem i nieporozumieniem między kompaniją a jeneralnym gubernatorem, ale jako odpowiedzialny rząd państwa pochwałiał polityczne lorda Ellenborough czynności, a odwoływać go teraz dla tychże, byłoby zaprzeczeniem się własnego rozsądku i niekonsekwencyją. Dwór dyrektorów zamieszczał w swoich depepszach ciągle bardzo surowe i obrażające uwagi przeciw polityce jeneralnego gubernatora; ale urząd kontroli, który podług ustawy ma głos we wszystkich doniesieniach indyjskiego domu, przemazywał ciągle te uwagi, a to z tego powodu, ponieważ za otrzymaniem ich byłby lord Ellenborough niezawodnie podał się do dymisji i Indyje opuścił. Spór ten stawał się coraz żywszym; gdyż wszystkie wielkie kwestyje bywają tu nie między dworem dyrektorów i jeneralnym gubernatorem, lecz między dyrektorami a koroną lub ministrami korony załatwiane. Nakoniec wystawili dyrektorowie jednogłośnie czynem nadzwyczajnej odwagi i, jak mówi książę Wellington, nadzwyczajną nieroztropnością swoją władzę i swój byt na wielkie niebezpieczeństwo; pomimo woli rządu głosowali na złożenie jeneralnego gubernatora z jego posady.

Na posiedzeniu sądu sprawiedliwości Queensbench w Dublinie dnia 30. kwietnia zakończył nareszcie solicytor-jenerał swoją długą mowę, w której zbijał przytoczone przez czterech adwokatów ze strony obżalowanych po-

wody za potrzebą nowego wytoczenia procesu i zaproponował, aby sąd sprawiedliwości, który zapewne się przekonał, że wyprowadzone przez przysięgłych wnioski są zupełnie usprawiedliwione przez przytoczone dowody i świadectwa, i że ze strony obżalowanych nie przytoczono żadnego dostatecznego powodu dla zezwolenia na nowe wytoczenie procesu, aby, mówię, sąd przysięgłych dał wolny bieg sprawiedliwości, a tém samém odrzucił propozycję obżalowanych. Późem pan Henn, jako pierwszy z czterech adwokatów ze strony obżalowanych, którzy wezwani są do odpowiadania solicytor-jenerałowi, zabrał głos, lecz przy odejściu poczty nie skończył swojej mowy, która najwięcej około opuszczenia imion w liście przysięgłych się toczyła. Co się dotyczy obwinienia przeciw O'Connellowi starał się pan Henn udowodnić, że, chociaż tenże nawet przyznał, iż uniję znieść zamierza, jednakże nikogo nie można czynić odpowiedzialnym za bezprawny czyn, którego jeszcze niepopoził. A jeżeli, o czém ani wątpić, tak O'Connell jako też drudzy obżalowani przekonani są o potrzebie zniesienia unii i dla tego także drugich o tej potrzebie jako o jedynym dla Irlandyi zbawiennym środku przekonać się starali, tedy on, pan Henn nie może tego postępku nazwać bezprawnym. Sądzą powszechnie, że pan Henn mowę swoją aż na przyszłym posiedzeniu zakończy.

Książę Oettingen-Wallerstein przybył znowu do Londynu. Na pokojach dworu, które były u Królowej Wiktoryi dnia 29go kwietnia popołudniu w pałacu bukinghamskim, miał książę posłuchanie i doręczył Jej Król. Mości list od Króla bawarskiego.

Francya.

Z Paryża dnia 2go maja. Podczas serenady, którą wczoraj wieczór Królowi przed tuleryjami dawano, miał Ludwik Filip na kolanach swego wnuka młodego hrabie Paryża i kazał mu takt wybić, gdy orkiestra grała marsylijanke.

Można przypuścić prawie z pewnością, że kwestyja otahajcka w izbach jeszcze bynajmniej nie jest wyczerpaną, lecz że przynajmniej jeszcze raz w ciągu terażniejszych posiedzeń nastąpić osnowę do powszechnego powstania na terażniejsze ministeryjum. Trudno bowiem zatężyć, iż, pomimo politycznej obojętności, która od niejakoż czasu panuje w kraju, zdanie opozycji o sprawie otahajckiej dość znaczną popularność uzyskało.

Stosownie do postanowienia królewskiego, kontr-admirał Hamelin, który na miejsce kontr-admirała Dupetit-Thouars mianowany jest dowódcą francuskiej stacyi marynarskiej, zawiesi banderę swoją na fregacie *Virginia*.

Ludwik Filip uda się aż po uroczystościach lipcowych do Eu, gdzie będzie wyznaczony czas wycieczki do Anglii, który najszerzej od polegu Królowej Wiktorji zależy. Podróż samą można uważać jako rzecz niezawodną; jednakże zapewniają, że Król w żaden sposób nie odwiedzi Londynu, gdyż francuskie ministerjum nie waży się przyjąć na siebie połączonej z témże odpowiedzialności. Tajne towarzystwa we Francji zdawają się drzymać, ale wistocie są one bardzo czynne, a doświadczenie nauczyło aż nadto, jak dalece o osobiste bezpieczeństwo Ludwika Filipa obawiać się należy.

— dnia 3go maja. W mowie, którą hrabia Segur-Lamoignon miał na posiedzeniu izby parów dnia 30. z. m. dla uzasadnienia swęj poprawki, podług której kurs nauk filozoficznych w szkołach podrzędnych miał być ograniczonym na loikę, etykę i początki psychologii, zaczął w równym czasie przyganiać hrabiemu Montalembert i panu Cousin, poczytując pierwszemu za złe przesadzone żądanie pod względem wolności nauki, a na drugiego powstając za filozoficzną naukę, której uniwersytet sprzyja. »Izba,« rzekł, »niech mi pozwoli protestować w kilku słowach przeciw szczególniejść zarozumiałości pana hrabiego Montalembert, który się poważa imieniem wszystkich katolickich laików we Francji manifesta wydawać. Ja z mojęj strony ganię i odrzucam, właśnie w moim charakterze jako katolik, ten sposób, w jaki hrabia Montalembert w kwestyi o wolnej nauce pojmuje powinność katolików i żąda, aby takowa była wykonywaną. Podług mego przekonania, pierwsza powinność dobrego katolika w nadmienionej kwestyi, równie jak we wszystkich stosunkach życia zależy na tém, aby udowodnić, że jest dobrym chrześcijaninem; ale ja nie widzę nic chrześcijańskiego w zapalczywem polemice naszego szanownego kolegi, którego serce i dusza płonie młodzięcym ogniem, podczas gdy się zdaje, że władza rozsądku jeszcze bynajmniej do przynależnej dojrzałości nie przyszła. Ja jestem tego zdania, że dobry katolik łatwo może mówić i działać z potrojną energją sumienia, wiary i patriotyzmu, bez ubliżania przyzwoitości bez porównywania magistratur krajowych »z krwiożer-

czą zgrają« i bez pozwolenia sobie potwarczych aluzji na rząd, i przez to samo narażania się na pośmiewisko.« (Prezydent Pasquier: »Mości Segur, muszę W Panu uczynić uwagę, że te słowa są cokolwiek za mocne; izba nie może pochwalać takich wyrazów.«) Ja przytaczam tylko własne słowa pana Montalembert, on porównał swych przeciwników z Juljanem apostatą i obwinił ich o nierzetelność i obłudę. Następnie powinnością dobrego katolika w kwestyi o wolności nauki jest czynić to wszystko, co od niego zawisło dla osiągnięcia téj rzeczywistej wolności, która w tak wysokim stopniu religijną wolność i nadzieję wiary obchodzi. Jakież prawidło każe przyjąć roztropność i zdrowy rozum dla osiągnięcia tego celu? Ksiądz arcybiskup wyraził to razem z swymi czterema sufraganami w memoryjale, który niedawno Królowi przedłożono. Najprzód powinna być uznana zasada publicznego prawa, podług której nie może istnieć we Francji taka wolność, któraby ustawą określona i urządzona nie była, to znaczy, któraby warunkom rękojmi i nadzorowi w interesie państwa nie podlegała; powtóre, należy naturę i zakres przepisanych warunków dokładnie roztrząsnąć i wszystkie te energicznie odrzucić, któreby określoną i uporządkowaną wolność istotnie na niebezpieczeństwo narazić mogły. Tak należy, podług mego zdania, rozumieć powinność dobrego katolika przy naradzaniu się nad tą ważną kwestyją, którą się teraz zajmujemy. Atoli jakże sobie poczyna pan Montalembert? On występuje całkiem z publicznego prawa swego kraju; on gani i odrzuca nie tylko przez rząd lub komisję zaproponowane warunki gwarancyi, lecz nie chce nawet ani słyszeć o samęj zasadzie, która podług naszego publicznego prawa każdy rodzaj wolności określa i urządza. On żąda nieograniczonej samowładnej wolności nauki, jaka we Francji nigdy nie istniała, i jaka u nas nigdy nie powstanie.« — Po tém zganiu przystępuje mówca do swego wniosku, by w filozoficznym kursie nauki podrzędnej zaprowadzić ściślejsze granice, a tém samém powstaje mocno na pana Cousin. »W terażniejszym składzie nauk klasycznych zawiera program uniwersytetu klasy filozoficznej cztery przedmioty: psychologię, loikę, etykę z teodyceją i dzieje filozofii. Ja proponuję, aby psychologię zredukowano na pierwsze początki téj umiejętności, i aby dzieje systematów filozoficznych wraz z teodyceją, która w sobie zawiera metafizyczne kwestyje o atrybutach bóstwa, całkiem wyłączono z nauko-

wego kursu kolegiów. — Zdanie to, że ograniczenie jest konieczne potrzebne, opiera się na tém przekonaniu, iż nauka taka, jaka jest dawana młodzieży pod kierunkiem pana Cousin, zagraża wielkiem niebezpieczeństwem dla dusz wzrastającej jeneracyi. Mowca przytoczył miejsca z odczytów i dzieł pana Cousin i wyprowadził z nich ten wniosek, iż dążnością jego nauki jest okazać, jak filozofia religiję zaprzecza. »Filozofia pana Cousin udaje uszanowanie dla religii, podczas gdy całe jój usiłowanie zmierza do tego, aby ją poniżyć, aby ją wzgardy godną i dla serca obojętną uczynić; filozofia w ustach pana Cousin wydaje się za światło światłości, za prawdę prawd; w wierze chrześcijańskiej, tak prawi pan Cousin, »są zawarte wszystkie prawdy, ale trzeba ich szukać i umieć je wykladać.« — Wicehrabia de Segur-Lamoignon, dla uzasadnienia jeszcze mocniej swój skargi, przytacza potem następujące miejsce z akademicznego wykładu p. Cousin: »Bądźmy skromni i porzućmy zarozumiałość: wszak my żyjemy dopiero od wczoraj! ale pokładajmy przytém ufność w przyszłości, a w teraźniejszości wykonujmy cierpliwość; zawsze będą istniały masy ludu; dla tych jest chrystyjanizm jedyną filozofiją. Filozofija zadowolona tem, że widzi lud w ramieniu wiary chrześcijańskiej, dla podniesienia go, chętnie podaje mu swą rękę; religija jest filozofiją mas; mała tylko liczba myślących idzie dalej.« — »Oto jest,« mówi wicehrabia de Segur-Lamoignon dalej, »istota nauki filozoficznej, którą pan Cousin każe dawać młodzieży; takowe doktryny upowszechniają się we wszystkich przez uniwersytet kierowanych zakładach naukowych. Pod pozorem obeznawania z dziejami filozofii, obalają nauczyciele wszystkie zdrowe wyobrażenia i psują młode umysły, nauczając, że filozofija, to jest, że ludzki rozum tłumaczy wszystko, że jest pochodnią, która wszystko rozjaśnia, najwyższą władzą, którą uznawać należy; że filozofija jest dla człowieczeństwa większym postępem niż religija; że chrześcijaństwo jest religiją mas, to znaczy niewiadomych; że prawdziwa filozofija, to jest pielegnowanie czystych wyobrażeń, ta religija osób myślących, wzniesie zwolna plemie ludzkie na wyższy stopień, dokąd chrystyjanizm nie sięga; że w mniej więcej dalekim czasie musi niezawodnie chrystyjanizm ustąpić miejsca filozofii, jako ostatniej emancypacji myśli. Nie sądźmy, że tak szkaradne zdania należy uważać tylko jako obłąkanie, które w zapale improwizowanego wykładu na

uniewinnienie zasługuje; nie, one są istotą i wiernym wyrazem kompletnego systemu, przyozdobionego imieniem »nowoczesnego eklektycyzmu,« którego podstawą jest zaprzeczyć boskość i wieczną trwałość chrześcijaństwu. Z resztą należy oddać panu Cousin sprawiedliwość, i przyznać, że on nie tai swęj nauki, i owszem śmiało ją ogłasza publicznie i nie pozostawia żadnej wątpliwości o prawdziwem znaczeniu swego systemu. Dla tego też w ostatnim swym wykładzie na wstępie do dziejów filozofii, obawiając się aby jeszcze jaka niepewność nie obudziła się w jego słuchaczach, dodał te ważne słowa: »Spodziewam się, że mnie teraz dokładnie znacie;« — tak jest, mój panie, znamy cię; znamy cię aż nadto dobrze; wiemy, ileś już złego zrządził! (Szermowanie między parami; prezydent Pasquier czyni mowcy uwagę, że to wcale nie jest ton parlamentarny; pan Cousin żąda głosu; ale Segur-Lamoignon nie zważa na to.) Tak, my znamy pana Cousin i jego zabiegi, i dla tego oświadczamy, że ten kierunek, jaki on od lat czternastu z ognistym zapalem i nie-
spracowaną wytrwałością stara się nadać filozoficznej nauce we Francji, jest bezbożnym i dla dusz zgubnym; zład poznajemy także nie-
spokojność rodziców chrześcijan, tudzież żywe, zawsze jeszcze wzmagające się wzburzenie całego episkopatu; dla tego nakoniec proponujemy, aby od filozoficznego kursu w podrzędnych zakładach naukowych te partyje wyłączone, któreby wykształconym w szkole pana Cousin profesorom, podać mogły bardzo po-
myślną sposobność do upowszechniania swęj ohydnej nauki między młodzieżą i wydawania nowych zasiłków do obłąkiwania ludzkiego umysłu.

Na posiedzeniu izby parów dnia 2. maja toczono ciągle dyskusyję nad pojedynczemi artykułami wniosku do ustawy o nauce podrzędnej.

W izbie deputowanych rozprawiano nad reformą więzienia.

Na posiedzeniu izby parów dnia 3. maja ciągnięto dalej dyskusyję nad wnioskiem do ustawy o nauce podrzędnej. — Zaraz na wstępie posiedzenia książę Broglie jako sprawozdawca komisji, której było poruczone rozpatrzenie powyższego wniosku do ustawy, oznajmił, że się komisja zrana tegoż dnia zgromadziła, dla naradzenia się nad zaproponowaną przez hrabiego Montalivet na końcu ostatniego posiedzenia poprawką (pod względem ograniczenia filozoficznych nauk w instytucjach podrzędnych), do której się wicehrabia Segur-de Lamoignon przyłączył.

Książę Broglie dodał, że komisya nie przyjmując poprawki w tym sposobie, w jakim ją przedłożono, uznała jednak, iż coś uczynić wypada, by usunąć tę słuszną obawę, którą rzeczona poprawka wywołała, i że komisya w skutek tego chce zaproponować dodatek do artykułu I., podług którego tak osnowa jak i forma egzaminów na bakalaureat literatury, gdy je królewska rada publicznego oświecenia wyznaczy, przedłożone będą do potwierdzenia królowi i określone królewskim rozporządzeniem, które w formie regulaminów publicznej administracji (a więc po uprzedniem roztrząśnieniu przez cały gabinet i radę stanu) wydać należy. — Propozycja ta pomysłnie od izby przyjęta, dała powód do nowej dyskusyi. Hrabia Montalivet przystąpił do niej z pośpiechem, a minister publicznego oświecenia, pan Villemain zbijał ją tylko częściowo, zezwoliwszy, aby postanowienia królewskiej rady publicznego oświecenia pod królewską sankcyję poddano, i tylko wzmieszczenie rady stanu nie przyjął. — Ale pan Cousin oświadczył się jak najdobitniej przeciw proponowanej przez księcia Broglie poprawce, nad którą głosowanie podobno się aż na dzisiejszem posiedzeniu odbędzie.

Podług wiadomości z Algieru pod dniem 20. kwietnia, część wojska przeznaczonego do wyprawy na Wschód, wyruszyła do Maison Carrée. Pierwsze operacyje wyprawczej dywizyi z Mc-deah pod dowództwem generała Maréy odniosły pomyślny skutek. Przyczyniły się do podbicia kilku ważnych plemion którym francuska władza przełożonych nadała. Prawie wszystko zdadne do boju wojsko armii okupacyjnej stoi teraz w polu. Generał Lamoricière, któremu się powiodło uformować bardzo znaczną kolumnę, odpięra teraz w prowincyi Oranie Marokanów, którzy przekroczyli granicę i ściga Abd-el-Kadera, który jeszcze tylko w tej części naszych posiadłości trzymać się może. Generał Lamoricière, jak słychać, ma wielkie plany, i dla tego z najdalszego Zachodu Algeryi spodziewamy się lada dzień bardzo ważnych doniesień. Na nieszczęście zbyt wczesnie nastąpiły w tym roku upały, i nie było wiele deszczu, z czego wnosić można, że wojsko nasze nie będzie mogło długo w polu pozostać.

Rossyja.

J. O. Książę Paszkiewicz, namiestnik Królestwa Polskiego przybył dnia 1go. maja z Warszawy do Petersburga.

Naj. Cesarz Jmć najwyżej rozkazać rac. iżby jenerałowie i oficerowie stopni wyższych i niższych, kiedy są w płaszczach, oddając cześć przy spotkaniu ze starszym, obracali się do frontu i podnieśli rękę do kapelusza, stosownie do 397 artykułu III. tomu układu praw wojskowych, nie zrzucając przytém z ramion płaszcza.

Na wniosek ministra spraw wewnętrznych, rada państwa ułożyła nową przez Cesarza potwierdzoną rotę przysięgi dla Żydów. Żydzi obowiązani są nieodzwornie składać przysięgę według tej rot, skoro do służby rządowej, albo do urzędów miejskich lub gminnych wstępują.

Do krążących tutaj z niejaką pewnością pogłosek należy to, że rada państwa zajmuje się teraz ułożeniem nowej ustawy dla przyszłych stosunków szlacheckiego stanu. Dotychczas było u nas dwojakie szlachectwo, to jest odziedziczone i przez zasługę. Tego ostatniego nabywano w wojskowej i cywilnej służbie krajowej. Aż do dziewiątej klasy stopniowej w obu poprzedniczych gałęziach służby, należało zasłużyć do szlachectwa tylko do osoby tego, który go nabył, a z ósmą klasą przechodziło na jego potomków i używało takichże samych przywilejów jak dawne szlachectwo państwa, które niczem nie przewyższało je jak tylko swą dawnością. Nowa ustawa mając to na względzie, zamierza godność szlachectwa i połączone z niem przywileje przyznać tylko urzędnikom krajowym z piątą stopniową klasą w służbie wojskowej i cywilnej.

Grecyja.

Dziennik *Observatore Triestino* z dnia 5. b. m. donosi: „Statkiem parowym *l'Imperatore*, który dnia 3. w wieczór tu przybył, nadesłano następujące wiadomości z Aten pod dniem 26. kwietnia: „Niewiadomo jeszcze jakie środki przedsięwzięcie nowe ministerjum. — Dziś nadeszły niepokojące doniesienia z prowincyj, w których się rozruchów obawiają i dla tego na różne punkta wykomenderowano posiłki wojskowe. Dziś wyruszyły do Lamia dwie kompanije piechoty i pół batalijonu Palikarów. Rada ministrów zgromadza się codziennie dla naradzenia się nad środkami, które przedsięwzięte być mają. — Zographos otrzymał z Kalavrita doniesienie, że 18000 wyborców za nim swój głos dać zamysła. — Święty synod wzbraniał się z razu złożyć przysięgę na konstytucyję, gdyż takowa kościelnym dogmatom się sprzeciwia; lecz nakoniec uległ przedstawieniom ministrów i złożył przysięgę.

WĘG. 1. WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z Wojniłowa, dnia 8. maja. Na naszym zwykłym w pierwszych dniach maja odbywającym się jarmarku było do 8000 wołów, a to z stryjskiego i z za Dniestru. Jarmark ten zaczyna się co roku od dnia 1. maja właściwie w Mykityńcach, gdzie i tym razem było cztery tysiące kilkaset wołów: z tych zakupiono 300, do pobliskich stajen wróciło kilkaset, a 4000 popędzono do Wojniłowa. Właściciele wołów, którzy przed 1. maja przyszli z wołmi do Mykityńca, doznali przykrości, jakiej dotąd nie bywało: oto nie wolno im było kupować obcego siana, chociaż za mostem o kilkaset kroków dużo na sprzedaż przywiezionego było; chcąc niechcąc musieli karmić swe woły sianem mykityńskim, i za każdą furę płacić ustanowioną cenę 20 zr. wal. więd. Od 1. maja zwolniony został ten rygor, przez co można było siana znacznie taniej dostać.

Pierwszego dnia jarmarku w Wojniłowie nic prawie nie sprzedano; drugiego dnia zaczęto kupować do Ołomuńca, płacąc za cetnar po 37 zr. a nawet i wyżej. Złe się w tym roku zimowla wynagrodziła, bo w Sadagórze płacono w jesieni cetnar po 40 zr. w. w. a to na rachunek spodziewanych wysokich cen wołowiny. — Do paszy kupowano ozięble i po niskich cenach, parę najlepszych płacono po 110 do 120 zr. m. k. — Woły dziewięciocetnarowe w dobrą ciele można było taniej kupić niż w Sadagórze, bo od 70 do 80 zr. m. k. sztukę. — Niektórzy właściciele posłali woły na własny rachunek do Ołomuńca; inni powynajmywali pasze dla swych wołów. Zostały też i niesprzedane woły, które czekają jarmarku w Kałuszu, na który obiecują wiele wołów z Podola; te woły do tego jarmarku odłożone, potrzebują jeszcze dużo paszy. — Do Węgier nic w tym roku nie kupowano; dawniejszych lat brano ztąd do Pesztu na jarmark ś. Medarda po dwa do trzech tysięcy wołów.

Z Ołomuńca. Targ na woły dnia 8go maja. Na ten targ przypędzono 2017 wołów; przed targiem zaś z drogi poszło 823 wołów ponajwiększej części do Pragi i Więdnia. Jakość bydła na naszym targu była dość dobra, a ceny odpowiednie. Tym razem mieliśmy także kup-

ców z Szlązka pruskiego. — Na przyszły tydzień spodziewamy się znacznej liczby wołów.

Przypędzili na targ: 1) Hersz Welkes, z Procinego, 60 wołów; 2) Tenże sam, 122; 3) Marek Riess, z Oleszyc, 62; 4) Jan Gustas, z Harasimowa, 201; 5) Salamon Nesel, z Rozdołu, 128; 6) Marek Kraus, z Oleszyna, 100; 7) Salomon Hett, z Nowego Miasta, 88; 8) Emanuel Fleischmann, z Ropicy, 61; 9) Franc. Grzybaki, z Nowego Miasta, 135; 10) Itzig Findling, z Umieszcza, 86. — Małemi partyjami 974. — Ogółem 2017.

K u p i l i :	sztuk	Cena je-dnej pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		cetnar.
Stado Nr. 1. małemi partyjami sprzedano					
Stado Nr. 2. do Czech . .	100	300	—	3	9
Stado Nr. 3. po części małemi partyjami sprzedano					
Stado Nr. 4. do Pragi . .	197	425	—	4	12 1/2
Stado Nr. 5. nie sprzedano					
Stado Nr. 6. do Pragi . .	98	300	—	2	9 1/4
Stado Nr. 7. do Więdnia	80	315	—	—	9 1/4
Stado Nr. 8. po części sprzedano.					
Stado Nr. 9. poszło do Pragi.					
Stado Nr. 10. po części sprzedano.					
Małe partyje sprzedano.					

Przed targiem sprzedali: 1) Nowak, z Cieszyna, 166 wołów; 2) Mojżesz Allerhand, z Żurawna, 152; 3) Pewne domojum z Galicyi, 105. — Maiejszemi partyjami 400. — Ogółem 823.

K u p i l i :	sztuk	Cena je-dnej pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		cetnar.
Stado Nro. 1. do Więdnia	163	387	30	5	11
Stado Nro. 2. detto	147	357	—	5	10 1/4
Stado Nro. 3. detto	100	345	—	5	10
Mniejsze partyje poszły też do Pragi i Więdnia					

UWIADOMIENIE o kąpielach mineralnych W LUBIENTU.

Z dniem 25. maja b. r. zostaną otwarte
kąpiele mineralne w Lubieniu.

Słarczane wody lubieńskie są tak głosem publiczności jak dokładnym chemicznym rozbiorem uczonego Torosiewicza, co do nieprzebranej obfitości źródła i składowych części jegoż, uznane za najlepsze i najskuteczniejsze w naszym kraju. Już też przeszło pół wieku, doświadcza cierpiąca ludzkość wszelkich okolic z najpomyślniejszym skutkiem ich zbawienną pomocy. Przytém znajdują się kąpiele lubieńskie prawie w samym środku kraju, w pobliżu stolicy Lwowa, a przeto są mieszkańcom wszystkich stron tegoż kraju równie przystępne. Te naturalne lubieńskiego źródła zalety, będzie się terażniejszy Zarząd kąpeli lubieńskich jak najusilniej starał podnieść jeszcze przysposobieniem szanownej publiczności wszelkich potrzeb i dogodności życia, jakie tylko mogą uprzyjemnić pobyt w Lubieniu. I tak, znajdą łaskawi goście wszystkie mieszkania świeżo wyrestaurowane i umeblowane. Odleglejsze nawet domy zostały zaopatrzone trotuarami czyli kładkami, które i w słotę suchy przystęp do łazienek ułatwiają, nie mało się do wygody kąpiących przyczyniają. Postarano się o dobrą kuchnię i traktyjnię. Dla familij, które własną kuchnię prowadzić zechcą, urządzono umyślny

sklepik, dostarczający wszelkich towarów korzennych i żywności. Ustalona jest codzienna komunikacyja ze Lwowem za pomocą omnibusa, który za bardzo mierne ceny każdego dnia osoby i pakunki przewozi. — Nie przepomniano również i o rozweseleniu gości. W tym celu najęto kapełę, złożoną z dobranych muzykantów; dawane będą zabawy w świeżo udekorowaney sali łazienkowej; — przyrządzono przyjemne spacer y w pobliskości, mianowicie przejażdżkę batem przez staw na kępę, z kąd się najpiękniejszy widok na całą okolicę otwiera. Wreszcie przygotowane są rozmaite gymnastyczne rozrywki, jak bi-lar, kręgielnia, huśtawka, i t. p., a dla tych którzy przenoszą ro-zerwać się czytaniem, zamówione są liczne czasopisma w polskim, francuzkim i niemieckim języku.

Słowem, będzie to najszczęśliwszém dążeniem Zarządu kąpieli lu-bieńskich, aby swój zakład uczynić równie dogodnym i przyjemnym dla codziennego pożytku gości, jak on powszechnie ze swojej lekarskiej skuteczności jest znany.

P. T. Życzący sobie zapewnić pomieszkanie, raczą się zgłosić frankowanym listem, pod napisem: „Do zwierzchności miejscowej państwa Lubienia, przez Gródek.“ W tém mieście pocztowém od-bierają się codziennie wszelkie korespondencyje. Ubodzy miasta Lwo-wa i kraju, chcący używać bezpłatnie wód lubieńskich, mają się w przeciągu miesiąca, od 15go maja do 15go czerwca, zgłosić do Za-rządu kąpielowego, wszyscy opatrzeni świadectwem lekarskiem, a pier-wsi jeszcze wizą jw. prezesa stołecznego miasta Lwowa, de Festenburg, drudzy zaś certyfikatami dotyczących zwierzchności.

Lubień dnia 12go kwietnia 1844.

Od Zarządu kąpieli lubieńskich.
